

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри мовної підготовки

Ірина БОГДАНОВА
(підпис)

«24» вересня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова»

циклу професійної обов'язкової підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
в галузі знань 26 «Цивільна безпека»
спеціальність – 261 «Пожежна безпека»
за освітньо-професійною програмою
«Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи»

Силабус розроблено згідно з робочою програмою навчальної дисципліни.

Рекомендовано кафедрою мовної підготовки на:

2019-2020 навчальний рік   Протокол від «24» вересня 2019 року № 2

Перезатверджено. Завідувач кафедри МП _____ Ірина БОГДАНОВА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік   Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Перезатверджено. Завідувач кафедри МП _____ Ірина БОГДАНОВА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік   Протокол від «__» _____ 20__ року № __

2019 рік

1. Анотація

Основним завданням вивчення іноземної мови є формування в здобувачів вищої освіти загальних та професійно зорієнтованих комунікативних іншомовних компетенцій щодо забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Пріоритетними є принципи комунікативного підходу в викладанні навчальної дисципліни, практична спрямованість навчання, функціональний підхід до відбору та презентацій мовного матеріалу, врахування індивідуально-психологічних особливостей здобувача та його рідної мови.

У такий спосіб формується професійна зорієнтована комунікативна компетентність у здобувачів поетапно, циклічно та системно, що дозволяє з більшою ефективністю викладати іноземну мову в межах нормативного курсу вивчення.

Інформація про викладача

Загальна інформація	Латишев Роман Володимирович, викладач кафедри мовної підготовки соціально-психологічного факультету.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 429. робочий номер телефону – 707-34-27.
E-mail	rlatyshev@yahoo.com
Наукові інтереси*	
Професійні здібності*	

2. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться відповідно до затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щопонеділка з 15.30 до 16.30 (Латишев Р.В) у кабінеті № 429. У разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити:

Постреквізити: автоматика раннього виявлення надзвичайних ситуацій, засоби індивідуального та колективного захисту, українська мова (за професійним спрямуванням) тощо.

4. Характеристика навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: підготовка фахівців, здатних опрацьовувати професійно-орієнтовані іншомовні (друковані та електронні) джерела та здійснювати комунікацію у виробничих умовах під час усного та письмового спілкування.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- навчити майбутніх фахівців за допомогою відповідних методів здійснювати ознайомче та пошукове читання;
- використовувати лексико-граматичний мінімум у певній галузі та іншомовні (друковані та електронні) джерела із застосуванням прийомів і методів письмового (комп'ютерного) спілкування та відповідних методів оформлення ділової документації;
- під час усного та письмового спілкування за допомогою відповідних методів застосовувати компоненти соціолінгвістичної компетенції для досягнення взаємного порозуміння;

уміння:

- здатність вільно користуватися іноземною мовою у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички організації культурного діалогу;

комунікація:

Повинні бути сформовані такі *компетентності:*

- здатність спілкуватися іноземною мовою.

Результати навчання:

здатність вільно користуватися іноземною мовою у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички організації культурного діалогу.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання
Рік підготовки	1 й
Семестр	1 й
Обсяг кредитів ЄКТС	3,5
Загальна кількість годин	105 год.
Лекції	- год.
Практичні	42 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	63 год.
Вид підсумкового контролю	екзамен

5. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в університеті становить 40 хвилин. Дві

академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
1 семестр (15 тижнів)		
Модульний контроль № 1		
1	Тема 1.1. Служба цивільного захисту в Україні та країні, мова якої вивчається.	ПЗ – 4 год. СР – 6 год.
2	Тема 1.2. Причини виникнення вогню. Види пожеж. Мовленнєвий етикет спілкування.	ПЗ – 4 год. СР – 6 год.
3-4	Тема 1.3. Історія розвитку пожежної частини. Сучасні пожежні частини. Лексичний мінімум основ міжкультурної свідомості з визначенням взаємостосунків і взаємовідносин.	ПЗ – 4 год. СР – 8 год.
5	Тема 1.4. Організація пожежно-профілактичної роботи. Граматика для усного викладу інформації.	ПЗ – 4 год. СР – 6 год.
6	Тема 1.5. Письмова тестова контрольна робота.	ПЗ – 2 год. СР – 6 год.
7-8	Тема 1.6. Обладнання пожежної частини. Електронні іншомовні джерела.	ПЗ – 4 год. СР – 6 год.
9-10	Тема 1.7. Прилади пожежогасіння. Засоби індивідуального захисту рятувальників. Сайти міжнародних організацій цивільного захисту та організацій країни, мова якої вивчається.	ПЗ – 6 год. СР – 4 год.
11-12	Тема 1.8. Вогнегасники. Класифікація вогнегасників за типами пожеж. Комп'ютерний переклад іншомовної інформації.	ПЗ – 4 год. СР – 6 год.
13	Тема 1.9. Пожежна профілактика та безпека. Мовно-комунікативний рівень проведення презентацій.	ПЗ – 4 год. СР – 6 год.
14	Тема 1.10. Стихійні та техногенні катастрофи.	ПЗ – 4 год. СР – 4 год.
15	Тема 1.11. Модульна контрольна робота.	ПЗ – 2 год. СР – 5 год.
Всього		105 годин

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

6. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи» галузь знань 26 «Цивільна безпека» спеціальність 261 «Пожежна безпека». (Розглянуто та затверджено вченою радою Національного університету цивільного захисту України протокол № від 2019 р.)
2. Кринська Н.В., Логвиненко І.В., Попова Л.В., Панова Т.М. Англійська мова за професійним спрямуванням для вищих навчальних закладів системи МНС. Навч.посібник. – Харків: УЦЗУ, 2007. (бібліотека НУЦЗУ).
3. Virginia Evans –Jenny Dooley – Matthew Williams. Firefighter. Career Paths. Express Publishing. (лабораторія кафедри мовної підготовки).

Допоміжна

1. Liz and John Soars - Oxford University Press - New Headway Intermediate the THIRD edition, 2003. (лабораторія кафедри мовної підготовки).
2. Богацкий И.С., Дюканова Н.М. Бизнес-курс английского языка. Словарь-справочник. – К., 2003. (лабораторія кафедри мовної підготовки).
3. Верба Л.Г., Верба Г.В. Грамматика сучасної англійської мови. Довідник. – К., 2003. (бібліотека НУЦЗУ).

7. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Іноземна мова» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

- перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);
- друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;
- третья – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
І. Поточний контроль			
Модуль № 1	Лекції	0	0

	Семінари	–	–	–
	Практичні заняття*	21	2	42
	Модульна контрольна робота*	2	9	18
Разом за модуль				60
Разом за поточний контроль				60
II. Самостійна робота				10
III. Екзамен				30
Разом за всі види навчальної роботи				100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:
 - поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
 - підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів):

2 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому припустився суттєвих помилок.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератур (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього практичного заняття.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з п'яти практичних завдань. Виконання повинно містити: переклад тексту українською мовою, виконання граматичних завдань; виконання лексичних завдань; добір українських відповідників до слів іншомовного походження; добір відповідних лексичних одиниць іноземною мовою.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 8 балів):

8 балів – правильно виконані всі завдання з дотриманням всіх вимог до виконання (допущений незначний огріх);

7 балів – правильно виконані чотири завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені негрубі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

5-6 балів – виконані три завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

3-4 бали – виконані два завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

1-2 бал – виконане одне завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

0-1 балів – виконано одне завдання не повністю або відповідь відсутня.

Самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає удосконалення і реалізацію набутих знань на практиці.

Критерії самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

9 балів – робота виконана в повному обсязі, але припущені незначні помилки;

8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;

5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;

3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;

1 бал – у цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання, передбачене для самостійної роботи, здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), вміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Історія розвитку англійської мови.
2. Британський та американський варіанти англійської мови.
3. Мова ділових паперів.
4. Оформлення адреси за міжнародними зразками.
5. Транслітерація.
6. Резюме.
7. Зразки особової документації.
8. Складання автобіографії, особової документації.
9. Правила та методика складання анкет.
10. Правила та методика заповнення анкет.
11. Структура складнопідрядного речення.
12. Формальні ознаки складнопідрядного речення: побудовчі слова – сполучники, сполучні слова, відносні займенники.
13. Мовні особливості ділового листування.
14. Лексико-граматичні засоби релевантного відтворення комунікативних намірів на письмі.
15. Посткомп'ютерне редагування перекладу.
16. Абревіатури фахових термінів у певній професійно-орієнтованій галузі.
17. Безпека вдома.
18. Безпека на підприємстві.
19. Дії пожежників-рятувальників під час ліквідації надзвичайних ситуацій. Рецептивні й продуктивні навички словотворення.
20. Граматичні форми й конструкції, що означають суб'єкт дії, дію, об'єкт дії, характеристику дії.
21. Граматичні форми й конструкції, що означають необхідність, бажаність, можливість дії, умовні дії, логіко-сміслові зв'язки.
22. Лексико-граматичні особливості оглядів наукової літератури.
23. Робота з іншомовними джерелами наукового характеру (статті, монографії, реферати, трактати, дисертації тощо).
24. Методи анотування та реферування іншомовних джерел.
25. Лінгвістичні особливості анотування та реферування іншомовних джерел.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі екзамену.

Кожен білет складається з трьох завдань: з двох теоретичних питань та одного практичного.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 30 балів):

25-30 балів – у повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання,

правильно виконав практичне завдання;

20-24 бали – достатньо володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні мовленнєві помилки.

10-19 балів – у цілому володіє навчальним матеріалом, але поверхово аналізує матеріал без обґрунтування та аргументації, допускає суттєві мовленнєві помилки.

6-9 балів – недостатньо розкриває зміст теоретичного питання та практичного завдання, допускаючи при цьому суттєві помилки.

1-5 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичного завдання

Перелік теоретичних питань для
проведення підсумкового контролю (екзамен)
Модуль № 1.

1. Служба цивільного захисту в Україні та країні, мова якої вивчається.
2. Причини виникнення вогню.
3. Види пожеж.
4. Мовленнєвий етикет спілкування.
5. Історія розвитку пожежної частини.
6. Сучасні пожежні частини.
7. Лексичний мінімум основ міжкультурної свідомості з визначенням взаємостосунків і взаємовідносин.
8. Організація пожежно-профілактичної роботи.
9. Обладнання пожежної частини.
10. Електронні іншомовні джерела.
11. Граматика для усного викладу інформації.
12. Прилади пожежогасіння.
13. Засоби індивідуального захисту рятувальників.
14. Сайти міжнародних організацій цивільного захисту та організацій країни, мова якої вивчається.
15. Вогнегасники.
16. Класифікація вогнегасників за типами пожеж.
17. Комп'ютерний переклад іншомовної інформації.
18. Пожежна профілактика та безпека.
19. Мовно-комунікативний рівень проведення презентацій.
20. Стихійні та техногенні катастрофи.

**Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами
з навчальної дисципліни**

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90□100	A	відмінно
80□89	B	добре
65□79	C	
55□64	D	задовільно
50□54	E	
35□49	FX	незадовільно
0□34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються, пропущені заняття відпрацьовуються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

Розробник:
Викладач
кафедри мовної підготовки

Роман ЛАТИШЕВ